

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 po poł. Administracja otwarta od g. 9—6, w niedzielę i święta od 12—1.

PRENUMERATA miesięcznie z odnoszeniem 400000 mk., z przesyłką pocztową 450000 mk., za granicą 800000 mk., cena pojedynczego numeru na prowincji 24000 mk. CENA OGŁOSZEN: za wiersz milimetr, przed tekstem 15000 mk. w tekście 20000 mk., za tekstem 8000 mk.—W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w Pocz. Kasie Oszcz. № 80187.

COSULICH-LINE

WILNO. KOLEJOWA 15 NAPRZECIW DWORCA do ARGENTYNY—BRAZYLJI, CHILE, URUGWAJ
Zawiadamiamy, iż rozpoczęliśmy rejestrować pasażerów na znane pośpieszne amerykańskie parowce
„BELVEDERE” — FRANCESCA
odjazd z Wilna 18 listop. i 2 grudnia.
WŁASNE pośpieszne pociągi bez przesiadania WARSZAWA — TRIEST.
Wszelkie informacje bezpłatnie — COSULICH — WILNO.

T-wo „Rozwój” Trocka 11 m. 7.

we własnym lokalu

urządza w sobotę **ZABAWĘ DZIECIĘCĄ**
dnia 17 listopada

urozr. działem koncertowym małoletnich amatorów artystów.

Początek o godz. 5 po poł.

Bilety po 50 tys. mk. do nabycia w Kancelarji „Rozwoju” i u pań gospodyń.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Wyjaśnienie min. spraw zagranicznych.

Na jutrzejszym posiedzeniu sejmowej komisji spraw zagranicznych, p. minister Dmowski udzieli wyjaśnienia w sprawie rokowań rządu polskiego z przedstawicielem sowietów p. Wigdorem Koppem.

Fałszywe pogłoski.

Wezoraższe pisma lewicowe podały wiadomość o rzekomym ustąpieniu ministra skarbu Kucharskiego. Jak się dowiadujemy z kół miarodajnych wiadomość niema najmniejszej podstawy i jest nowym ogniwem w szeregu kłamstw lewicy, mających na celu tylko szerzenie paniki.

Podatek majątkowy.

W najbliższych dniach ukaże się instrukcja № 2 i 3 do ustawy o podatku majątkowym. Instrukcje te zawierają będą głównie przepisy o normach szacunku, oraz o spisach płatników i o zeznaniach płatniczych.

Socjaliści paskarzami.

W sprawie poruszonej na komisji do walki z drożyzną przez posła Kozłowski, dotyczącej sprzedawania prywatnym firmom znacznych ilości cukru przez konsumy socjalistyczne, wchodzące w skład krajowej spółdzielni kolejowej, dowiedzieliśmy się co następuje:

Rewizja przeprowadzona w socjalistycznej spółdzielni z polecenia nadzwyczajnego komisarza do walki z drożyzną stwierdziła, że w ciągu sierpnia i września bieżącego roku spółdzielnia sprzedała 10 wagonów cukru trzem firmom żydowskim.

Spółdzielnia, na której czele stoi wice-marszałek Sejmu i przywódca P. P. S. Moraczewski przyznała się w zupełności do winy, podaje za powód zniżkową tendencję i brak gotówki u odbiorców. Wmieszani są w tę sprawę towarzysze Stańczyk, Bryłowski i Kołodziejczyk.

Dla zamaskowania całej roboty wystawiono fałszywe rachunki, między innymi dla kooperatyw w Chełmie i Kowlu i dla zlikwidowanego sklepu w Lidzie. Stwierdzono, że żaden ze sklepów spółdzielni cukru nie otrzymał.

Sytuacja w Niemczech.

OLEŚNO. 14. XI. (Pat.) Kronprinz przyjął dziennikarzy, którzy oświadczyli, że poświęcą się administracji majątku i uczyni wszystko dla podniesienia Niemiec, które wróca do dawnej świetności.

LONDYN. 15. XI. (A.W.) Według wiadomości „Exchange Telegraph” rząd belgijski złożył rządowi niemieckiemu notę domagającą się wydalenia kronprinza z Niemiec oraz internowania go w jednym z państw neutralnych.

LONDYN. 14. XI. (Pat.) Panuje tu opinia, że Holandia nie pozwoli na wyjazd Wilhelma bez uprzedniej zgody aliantów.

BERLIN. 15. XI. (A.W.) Sześć rządów republiki nadreńskiej Matthes, złożył wysokiemu komisarzowi angielskiemu w Koblenck protest przeciwko naruszeniu neutralności przez okupacyjne władze angielskie. Jako dowód przytacza Matthes fakt, że pruska policja w oczach władz okupacyjnych rewidowała mieszkanie i aresztowała obywateli podejrzanych o sprzyjanie ruchowi separatystycznemu.

BERLIN. 15. XI. (A.W.) W Monachium nadal sytuacja nie ustalona. Na przedmieściach krąży pochody zwolenników Hitlera, wznosząc na jego cześć okrzyki. Dochodzi do starć z policją. Re-

dakcja „Münchener Neuste Nachrichten”, która zajęła stanowisko wrogie zamachowi Hitlera, strzeżona jest przez policję. Po mieście rozpowszechniane są proklamacje z napisem: „Niech żyje Hitler,

zbawca Niemiec, precz z Kahrem, zdradca Ojczyzny”.

ESSEN, 15. XI. (A.W.) Władze francuskie wypuściły na wolność wszystkich uwięzionych dyrektorów zakładów Kruppa, uwięzionych za popieranie biernego oporu.

Sejm i Rząd.

Odroczenie komisji sejmowej.

WARSZAWA, 14. XI. (Pat.) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji prawniczej pos. Rzepecki wystosował do przewodniczącego posła Marka wezwanie aby ze względu na wypadki krakowskie złożył na jakiś czas przewodnictwo na rzecz zastępy przewodniczącego. Poseł Marek odpowiedział, że ze względów zasadniczych propozycji tej akceptować nie może, gdyż jest wybrany przewodniczącym przez wszystkie stronnictwa na podstawie porozumienia. Nadto propozycja ta ma charakter polityczny, a on musi iść zgodnie z polityką swego klubu. Wobec tego poseł Rzepecki postawił wniosek o odroczenie komisji. W głosowaniu uchwalono odroczyć posiedzenie bez oznaczonego terminu.

Z Rady Ministrów. — Komitet ekonomiczny.

WARSZAWA, 14. XI. (Pat.) Rada Ministrów uchwaliła projekt o wstrzymaniu spłat dzierżaw i czynszów wieczystych z dóbr państwowych na obszarze zaboru rosyjskiego. Rada Ministrów powołała do komitetu ekonomicznego Rady Ministrów min. Korfantego.

Rada Finansowa.

WARSZAWA, 14. XI. (Pat.) Do Rady Finansowej powołani zostali senator Stanisław Adamski, Władysław Byrka, Jerzy Zdziechowski i Jerzy Michalski. Rada odbyła już pierwsze posiedzenie.

Powszechna służba wojskowa.

WARSZAWA, 15. 11. (A.W.) Na czwartkowym posiedzeniu Komisji Wojskowej przyjęto w trzecim czytaniu ustawę o powszechnie obowiązującej służbie wojskowej. Ostatni artykuł powiada, że dotyczy ona całego obszaru Rzeczypospolitej, tem samem więc znosi się poprzednie postanowienie Sejmu Konstytucyjnego, które wprowadzało obowiązek powszechnej służby wojskowej na Górnym Śląsku odraczając go na lat 8. Sprawa ta będzie jeszcze rozpatrywana przez plenum Sejmu i objęta osobną rezolucją.

Dodatki dla urzędników.

WARSZAWA, 15. 11. (A.W.) „Gazeta Warszawska” donosi, że w końcu bieżącego miesiąca urzędnicy państwowi otrzymają dodatki wyrównawczy w związku z wprowadzeniem od 1 grudnia nowej ustawy o uposażeniu urzędników państwowych. Dodatek ten ma podobno wynosić około 30% pensji listopadowej.

Nowi postawie.

WARSZAWA, 15. 11. (A.W.) Poseł japoński p. Sare złożył we czwartek swe listy uwierzytelniające p. Prezydentowi Rzeczypospolitej.

WARSZAWA, 15. 11. (A.W.) W piątek złoży swe listy uwierzytelniające p. Prezydentowi Rzeczypospolitej p. Aleksander Belitska, poseł węgierski, pierwszy poseł tego państwa w niepodległej Polsce. P. Belitska był poprzednio Ministrem Obrony Kraju.

Dzień polityczny.

Komunista rosyjski o sytuacji w Niemczech.

Jeden z przywódców Rosyjskiej Partii Komunistycznej, Bucharin, wystąpił ze sprawozdaniem o sytuacji międzynarodowej na konferencji robotniczej. Oświadczył on że jednym wyjściem z obecnej sytuacji krytycznej w Niemczech byłaby dyktatura proletariatu, a w przyszłości związek przemysłu niemieckiego z rolnictwem rosyjskim. Bucharin obawia się jednak że kapitał międzynarodowy rozpocznie ofensywę przeciwko sowietom. Dlatego rząd sowiecki powinien prowadzić politykę dążącą do zabezpieczenia pokoju będąc jednocześnie gotowym na ewentualność wojny.

Kłamstwa lewicowe.

W związku z tendencyjnymi pogłoskami rozpuszczanymi przez prasę lewicową o niezgodności poglądów między ministrem Kucharskim a komandorem Youngiem na pewne zagadnienia polityki skarbowej, dowiadujemy się że źródła miarodajnego, że na ostatniej konferencji, która odbyła się w prezydium Rady ministrów, stwierdzono zupełną zgodność opinii między ministrem skarbu, a doradcą finansowym.

Wezoraż komandor Young wyjechał do Anglii odprowadzony na dworzec przez p. min. Kucharskiego, zaś w połowie stycznia r. p. wraca z powrotem do Warszawy celem kontynuowania swej działalności.

Nabożeństwo prawosławne za poległych ułanów.

Dzienniki warszawskie donoszą, że we wtorek, w cerkwi prawosławnej na Podwalu, odprawione zostanie nabożeństwo żałobne za oficerów i żołnierzy 8-go pułku ułanów imienia księcia Poniatowskiego, poległych w Krakowie. Nabożeństwo odprawi metropolita Dionizy.

Rozprawa por. Bagińskiego i ppor. Wieczorkiewicza.

„Polska Zbrojna” donosi: Dnia 20 b. m. we wtorek odbędzie się w wojsk. sądzie okręgowym w Warszawie pod przew. szefa sądu płk. Dańca rozprawa główna przeciw por. Waleremu Bagińskiemu z wojsk. szkoły zbrojmistrzów na Cytadeli i ppor. Antoniemu Wieczorkiewiczowi z ekspozytury oddziału II szt. gen. w Krakowie w związku z wybuchami bomb w Uniwersytecie warszawskim, w PKU. Częstochowa, PKU. Białystok i na moście kolejowym pod Tarnowem.

Oficerowie ci oskarżeni są o należenie do organizacji terrorystycznych i o współdziałanie z nią w zamachach powyżej wymienionych przez dostarczenie i wyrób bomb (z art. 563 i 564 K. K.).

Akt oskarżenia wnosić będzie prokurator pplk. Janczewski. Obrońców jeszcze nie zgłoszono.

Rozprawa ta, która potrwa zapewne około 7 dni, będzie jedną z najbardziej sensacyjnych, jakie kiedykolwiek w sądach bywały — nie tylko ze względu na głośną

Życie ekonomiczne.

G I E Ł D A.

Wilno, dnia 15 listopada 1923 r.
Złoto ruble 1.100.000.

WARSZAWA, 15. XI. (A.W.) Warszawska giełda urzędowa z 15. 11. Dolary 1.875.000. Przekazy: New-Jork 1.875.000, Londyn 8.175.000, Paryż 108.000—101.750, Wiedeń 25.75, Praga 54.200, Włochy 81.400, Belgja 88.750—87.500, Szwajcaria 327.500, milionówka 43.000—36.000, frank złoty 360.000, pożyczka złota 172.500—197.500, Bony złote 285.000—275.000—301.900. Tendencja nieco wyżkowa.

BERLIN, 15. XI. (A.W.) Berlińska giełda urzędowa z 15. XI. Przek.: New-Jork 2.526 300.000.000, Londyn 11.027.500.000.000, Paryż 138345000000, Wiedeń 36090000000, Praga 74.185.000.000, Włochy 108270000000, Belgja 116290000000, Szwajcaria 443.110.000.000. Marka złota 500.000.000.000. Tendencja mocna.

GDAŃSK, 15. XI. (A.W.) Gdańska giełda urzędowa z 15. XI. Marka polska 3.441—3.459 guldenów za milion mk. pol.

Układ walutowy z Gdańskiem.

GDAŃSK, 14. XI. (Pat.) Sejm uchwalił szereg ustaw walutowych między innymi ustawę obejmującą układ polsko-gdański, zawarty w Genewie.

Trudności walutowe w Anglii.

LONDYN, 15. XI. (A.W.) Departament Walutowy Min. Skarbu odrzucił projekt wprowadzenia jednostajnej monety dla Imperjum Brytyjskiego ze względów ekonomicznych i konstytucyjnych. W motywach uzasadniających to postanowienie Min. Skarbu wyraża przekonanie, że trudności walutowe w Anglii zgasną w chwili kiedy funt sterling powróci do parytetu, a banknoty dominów angielskich wymieniane będą za okazaniem w dowolnej ilości na złoto. Nadto wprowadzenie jednolitej monety angielskiej naruszałoby uprawnienia emisyjne dominów, zastrzeżone w konstytucji. Nastąpiłyby to więc mogło tylko drogą zrzeczenia się tych przywilejów przez odnośne dominia.

Waluty obce dla skarbu.

WARSZAWA, 15. XI. (A.W.) „Gazeta Warszawska” donosi, iż toczą się obrady z udziałem wice-premjera Korfantego z poszczególnymi grupami przemysłowców, w pierwszym rzędzie z przemysłowcami drzewnymi i cukrownikami. Obrady dotyczą uzyskania bardzo znacznych sum walut obcych dla Skarbu państwa za eksportowane produkty.

Cło od przedmiotów zbytku w walucie złotej.

W celu zasilenia skarbowych zapasów złota rząd projektuje pobieranie opłat celnych przy wwozie niektórych towarów w efektywnym złocie t. j. w złotych monetach zagranicznych. Na listę towarów tych mają być wniesione towary z listy normalnej celnej, jako to: wyroby jedwabne, futra, koronki, słodycze i owoce egzotyczne, pióra ozdobne, niektóre wyroby ozdobne z drzewa, metali i t. d.

Informator Źródła Zakupu Chrześcijańskiego w Wilnie.

Galanteria:

MAGAZYN GALANTERJI
O. KRAJCZ

POLECA: Bieliznę damską i dziecięcą
Wyroby trykotowe pończoznicze
Galanteria
Guziki etc.

G. Arndt i J. Kłodecki

Wilno, ul. Wielka Nr 34.

POLECAJĄ: płótna, batysty, męską i damską bieliznę, trykotarże, pończochy, i t. d.

Polska
Składnica Galanteryjna

FRANCISZEK FERLICZKA

Wilno, ul. Św. Jańska Nr 6.

MAGAZYN GALANTERJI
„T. i B. BALIŃSCY“

egzystuje od roku 1899
WILNO, ULICA AD. MICKIEWICZA Nr 15
Poleca konfekcję damską i męską

Bławat i sukno:

FIRMA POLSKA
D/H „**BŁAWAT WILEŃSKI**“
WILNO, UL. WILEŃSKA 34.

Poleca: materiały białe, bławatne, rozmaite chuski wełniane oraz inne wyroby włókiennicze. Kretony meblowe, koldry i poduszki zawsze gotowe na składzie. CENY UMIARKOWANE.

Magazyn A. Mohlówny
Zamkowa 8.

Poleca NA SEZON NADCHODZĄCY: materiały na ubrania męskie i damskie po cenach najniższych z wełny angielskiej i krajowej, a także skupuje wełnę po cenie fabr.

ROMAN RUCIŃSKI

Wilno, Wielka 60, telef. 253
dawniej Magazyn Żyrardowski

Kapelusze, czapki:

KAPELUSZE, CZAPKI MĘSKIE
zagraniczne i krajowe

Poleca:
Magazyn O. Kauicza
ulica Zamkowa 8.

Przetwory chemiczne:

Fabryka Przetwor. Chemicznych „**Polichemia**“
Spółka Akcyjna
Fabr.—Kijowska 40. Zarząd—Mickiewicza 4.
Poleca: Mydła toaletowe i do prania, atramenty i wodę kolonjską.

Komis:

Sklep Komisowy „**OKAZJA**“
Wilno, ulica Jagiellońska 2.

Poleca: czekoladę Fuchsa, serwisy, futra i dużo innych rzeczy.

Pracownie krawieckie:

MAGAZYN i PRACOWNIA UBRAŃ MĘSKICH

ST. KRAUZE

WILEŃSKA Nr. 32, I PIĘTRO

Poleca w wielkim wyborze materiały angielskie i krajowe.
Przyjmuje też zamówienia z materiałów powierzonych.

ZAKŁAD KRAWIECKI
Michał Piech i Syn

WILNO, ZAMKOWA 10.
Wielki wybór materiałów angielskich i krajowych.

Pracownia ubiorów damskich

Marji Ostrowskiej

przy ulicy W. Pohulanka 6, m. 2

Po przyjeździe wznowiła swą działalność

Pracownie obuwia:

PRACOWNIA OBUWIA
J. WOŁODKOWICZA
SKOPÓWKA 11.

Przyjmuje obstalunki po cenach umiarkowanych, wykonywa sumiennie i punktualnie oraz poleca wykwitne gotowe obuwie.

PRACOWNIA OBUWIA
JÓZEFA LIPIŃSKIEGO
ul. Ostrobramska 8.

Poleca obuwie własnego wyrobu po cenach konkurencyjnych

SKLEP OBUWIA

Stanisława FREJTAGA

UL. OSTROBRAMSKA 29

Poleca obuwie własnego wyrobu po cenach konkurencyjnych.

Porcelana, naczynia, szkło:

Firma
T. Odyniec i S-ka

Wilno, ulica Wielka 19, egzystuje od roku 1888.

POLECA: w wielkim wyborze: naczynia aluminiowe w najlepszym gatunku, sztucestalowe, brzytwy, sezyorki, kłódki i nożyce. Platerę różnych firm. Lampy. Porcelana. Fajans. Szkło. Wszystkie przedmioty dla gospodarstwa domowego.

POLSKA WYTWÓRNIA GUMOWYCH i metalowych pieczęci (stempli).

A. WÓŹNICKIEGO

Wilno, Młynowa 19-19, a także Wileńska 17 9. Zamówienia na prowincję za zaliczeniem pocztowym.

PRACOWNIA UBIORÓW DAMSKICH I MĘSKICH
K. ŻYLIŃSKIEGO i S-ka
WILNO, SKOPÓWKA Nr. 5

Przyjmuje obstalunki po cenach umiarkowanych.

ZAKŁAD KRAWIECKI **L. KULIKOWSKI**

WILNO, ULICA ADAMA MICKIEWICZA 33-a.
Przyjmuje obstalunki po cenie dostępnej.
Robota wykwinna.

Dział szkolny i laboratoryjny:

WILEŃSKA Pomoc SZKOLNA

Sp. z ogr. odp. WILNO, Biskupia 12.

Poleca:
Z DZIAŁU SZKOLNEGO: Przyrządy fizyczne, odczynniki chemiczne, tablice poglądowe, mapy, globusy, okazy wypchane ptaków i zwierząt, latarnie projekcyjne, globoskopy i przybory wyliczkowe.

Z DZIAŁU LABORATORYJNEGO: Szkoła laboratoryjne krajowe i zagraniczne, mikroskopy, mikrotomy, lupy, termometry, wagi precyzyjne i odważniki.
PRZEDSTAWICIELSTWO FABRYKI MIKROSKOPÓW
C. REICHER w Wiedniu.
WYPOŻYCZALNIA PRZEZROCZY

Sklepy towarów spożywczych oraz win, wódek i t. p.

HURTOWNIA WIN I WÓDEK

WILTOW

WILNO, GDAŃSKA 2.

Nadeszły znane ze swej dobroci wyroby fabryki wódek i likierów

„**SMIRNÓWKA**“
Piotra Smirnowa i S-ka
we Lwowie.

Żądać wszędzie.

EDWARD DŹWILL

W. POHULANKA 31.

Poleca po cenach dostępnych napoje wysokowe firm krajowych; jako to: wódki, spirytus, konjaki, likiery, spirytus skażony oraz towary spożywcze i kolonialne.

POLSKI SKLEP WIN, WÓDEK i LIKIERÓW
A. Połoniewicza i R. Grynisa

przy Końskiej ul.
w PASAŻU, sklep Nr. 11.

Sklep Spożywczy
M. CHODAKOWSKI
Zarzeże 7.

Poleca: mąkę, cukier, sól, masło, sery, piwo oraz owoce etc.

DOM HANDLOWO - PRZEMYSŁOWY

„**ALMAR**“

Wilno, Dobroczyzna 6, telef. 6-98

Poleca: towary spożywcze, kolonialne, sól, mąka, mydło, zapalki, mydlik, świece, węgiel. Ceny hurtowe.

ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI MLECZARSKICH i JAJCZARSKICH

ODDZIAŁ w WILNIE

POLECA:

masło, sery, jaja.

Biuro i sprzedaż hurtowa:
ul. Końska 18.
Sprzedaż detaliczna:
ul. Wielka 70.

Sklepy i pracownie jubilerskie:

M. NIEWIADOMSKI

WILNO, ZAMKOWA 5.

Złoto, srebro, platyna.

PRZYJMUJE ZAMÓWIENIA ORAZ REPERACJE, ZŁOCENIE I SREBRZENIE.

L. Perkowski

ulica Wielka przy Kościele Św. Jana.
Sprzedaje i kupuje złoto, srebro, brylanty.

Pracownie fotograficzne:

J. Bułhak Art. Fotograf

Wilno, ulica Jagiellońska Nr 8.

PRACOWNIA FOTOGRAFICZNA
HALINY JASIŃSKIEJ

Piac Orzeszkowej 3.

Zdjęcia portretowe, powiększenia, reprodukcje

Jan Kurusza-Worobjew

ARTYSTA-FOTOGRAF

Zawalna 7, róg Pohulanki
Portrety, grupy, powiększenia, reprodukcje.

M. W. STEJGWIŁO

WILNO, Ostrobramska 15.

POLECA: Książki do nabożeństwa, obrazy obrazki, różańce, szkaplerze, świece kościelne.

Pracownia wyrobów stalowych i instrumentów chirurgicznych

A. MIECZKOWSKIEGO

WILNO, UNIWERSYTECKA 4.

Przyjmuje: do ostrzenia brzytwy nożycki, noże, maszyny do strzyżenia włosów i t. p., do reperacji i odnawiania wszelkie instrumenta chirurgiczne, do niklowania rozmaite przedmioty metalowe, oraz wykonywa wszelkie zamówienia w zakresie fachu wchodzące.

Specjalne ostrzenie łyżew.

Zakład Mebli Bambusowych

WILNO, Zawalna 15

F. Doroczyński i A. Kucharczyk

Polecamy po cenach dostępnych garnitury salonowe, najrozmaitsze stoliki, parawany, etażerki i t. d. Obstalunki wykonują się sumiennie i punktualnie.